

ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2020

ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

[70] ...Ένας στατήρας ορίστηκε ως πρόστιμο για κάθε υποστήλωμα. Αφού λοιπόν αυτοί καταδικάστηκαν να πληρώσουν πρόστιμο, προσφεύγοντας κέτες στα ιερά εξαιτίας του ύψους του προστίμου και επιδιώκοντας να πληρώσουν το πρόστιμο ύστερα από συμφωνία ο Πειθίας (τύχαινε να είναι και μέλος της βουλής) τους πείθει, ώστε να χρησιμοποιήσουν τον νόμο. Αυτοί όμως και επειδή ήταν αναγκασμένοι από το νόμο και επειδή πληροφορήθηκαν πως ο Πειθίας, για όσο καιρό θα ήταν ακόμα μέλος της βουλής, ότι πρόκειται να παρακινήσει πειστικά τον λαό να θεωρεί τους ίδιους με τους Αθηναίους εχθρούς και φίλους, οργάνωσαν συνωμοσία και αφού πήραν τα μαχαίρια, μπαίνοντας αιφνιδιαστικά στη βουλή, σκοτώνουν τον Πειθία και άλλους από τους βουλευτές και τους ιδιώτες, περίπου εξήντα. Μερικοί όμως από τους ομοϊδεάτες του Πειθία, λίγοι στον αριθμό, κατέφυγαν στην Αθηναϊκή τριήρη που ήταν ακόμα εκεί.

[72.2] Έν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλληγεῖς ἰδρῦθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπερ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἠπειρον.

[73] Τῇ δ' ὑστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφότεροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἠπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

[74] Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὐθις γίνεταί καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δειλὴν ὄψιαν,

δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν. Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἠσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκός ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἠπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

B. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Να μεταφράσετε την παράγραφο 72.2.

(Μονάδες 30)

B2. Σε ποιες ενέργειες προέβησαν οι δύο αντίπαλες πλευρές του νησιού μία μέρα μετά την εκδήλωση της εμφύλιας σύρραξης; Πώς ερμηνεύετε την στάση των δούλων (§73);

(Μονάδες 10)

B3. Ποιοι λόγοι ανέδειξαν τον νικητή της σύγκρουσης; Να σχολιάσετε και την συμβολή των γυναικών στην επίτευξη της νίκης (§74).

(Μονάδες 10)

B4. Πώς αντέδρασαν οι ολιγαρχικοί αμέσως μετά την επιβολή του προστίμου; Ποιοι λόγοι τους οδήγησαν στο πραξικόπημα (§70);

(Μονάδες 10)

B5. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες:

α. Το πρότυπο του ηγέτη για τον Θουκυδίδη το ενσαρκώνει ο Αγησίλαος. Σ / Λ

β. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη η βαθύτερη αιτία του πελοποννησιακού πολέμου ήταν η οικονομική και στρατιωτική ανάπτυξη της Αθήνας. Σ / Λ

γ. Η σκέψη και η μέθοδος του Θουκυδίδη χαρακτηρίζονται από την τάση για γενίκευση. Σ / Λ

δ. Ο Θουκυδίδης έγραψε αυτολεξεί τις δημηγορίες τις οποίες Σ / Λ παρακολούθησε.

ε. Μία από τις λογικές μεθόδους που χρησιμοποιεί ο ιστορικός για την Σ / Λ καταγραφή των ιστορικών αλλαγών είναι τα «εϊκότα».

(Μονάδες 10)

Γ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

α) **δημος, έχοντες, πράγματα, επιτίθενται, κατέλαβον:** Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις της παραγράφου 72.

β) **ελλιπής, λήψη, γονείς, φθορά, λάθος:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου από την παράγραφο 74 με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 10)

Δ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

α) Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

τούτω: αιτιατική πληθυντικού στο αρσενικό γένος.

πρέσβων: ονομαστική ενικού.

νυκτός: δοτική πληθυντικού.

ἔφοδος: γενική πληθυντικού.

πόλις: κλητική ενικού.

β) Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

περιέπεμπον: να μεταφερθεί στον αόριστο στο πρόσωπο, στη φωνή και στην έγκλιση που βρίσκεται.

εἶχον: α' πληθυντικό ενεστώτα στην ίδια φωνή και έγκλιση.

έκινδύνευσε: απαρέμφατο ενεστώτα και αορίστου.

ἦσαν: α' ενικό ευκτικής ενεστώτα.

(Μονάδες 10)

Ε. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

α) Να αναγνωριστεί ο συντακτικός ρόλος των λέξεων του κειμένου (υπογραμμισμένες):

Αφικομένης:

ἐλευθερίαν:

ἡμέρας:

βάλλουσαι:

τολμηρῶς:

τὰς οἰκίας:

χρήματα:

ἔς τὴν ἤπειρον:

(Μονάδες 8)

β) Να αναγνωριστεί το είδος των ακόλουθων δευτερευουσών:

«μὴ αὐτοβοεὶ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθῶν»

«ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη»

(Μονάδες 2)

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!